

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

11. Cognitionem humana[m] non esse æternam, sicut est Dei; & obliuioni
obnoxiam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

tate cognoscendum. At diuina scientia terminis caret: cognoscit enim Deus omnia præterita, quæ fuere; omnia præsentia, quæ sunt; omnia futura, quæcunque post alijs erunt in annis, & in tota æternitate. Enimuerò cognoscit etiam quæ futura non sunt, fieri tamè possent, si ipse vellet; cognoscit seipsum, & totam diuinitatem penetrat, quasi pelagus omnium scientiarum; cognoscit hæc omnia simul, & intimè, & quantum cognosci possunt, infinita perspicuitate.

VII. 2. Itaque creaturæ non modò pauciora, sed etiam obscuriùs, atq; imperfectiùs cognoscunt. quæ siue abstractiuâ, siue intuitiuâ scientiâ cognoscunt; Deus omnia cognoscit perfectissimè, omnique modo, quo cognosci possunt, & adeò omnia lucidissimè comprehendit.

VIII. 3. Quando homo aliquid etiam ex suis causis cognoscit, per quasdam duntaxat imagines specièsque mentis, aut per effectus tantummodo, tanquam per vestigia, illud cognoscit; Deus verò tali medio non indiget; sed per suamet essentiam, quasi, per clarissimum speculum omnia intuetur. Continet enim in se eminentiâ quadam, quidquid in vllâ creaturâ perfectionis formaliter, vt scholæ aiunt, reperitur. Sicut ergo se ipsum, ita & illa in se conspiciunt. Quod de nobis dici nõ potest, qui res per imaginem earum intendo, aut per effecta tantum indagamus. Quare, sicut aliud est feram, verbi gratia ceruam, per vestigia, aliud in se ipsâ, & aliud hominem nomine, aliud facie cognoscere, ita longè excellentiùs cognoscit Deus res, quàm homo.

IX. 4. Homo sæpe longâ meditatione, multoque studio indiget, ad rem cognoscendam, Deus autem in ictu oculi, in instanti, & vno mentis intuitu simul omnia comprehendit. Hinc nunquam potest esse præceptus, sicut homo, qui ante tempus iudicat, & sæpe non satis sibi sumit temporis ad cogitandum, aut de re quapiam deliberandum.

X. 5. Incerta est cognitio humana, cum res frequenter soleant mutari, & aliter aliterque euenire: at Deus rerum omnium etiam contingentium, atque in se ipsis incertarum, certissimam habet, ac infallibilem cognitionem.

XI. 6. Cognitio hominis temporanea est, & cœpit; Deus verò ab æterno omnia nouit; scientia proinde illius, vt nunquam cœpit, ita nunquam desinet; est enim ita instantanea, vt simul sit semper.

piterna, & vsque duret; cum homo ea quæ audiuit, legit, non raro sequenti die obliuiscatur penitus, aut certè non penitus recorderetur; quando autem nascitur, velut tabula quædam rasa, inanis scientiæ, plenus ignorantia in mundum prodeat.

7. Cognitio hominis mutatur, iam enim minor, iam maior est; iam crescit, iam decrescit; iam fixa, iam instabilis est: at Dei scientia est inuariabilis ac vniformis, eademque semper; nec proficiens, nec deficiens. Quocirca nunquam dicit: Nesciui: Non satis intellexi, sicut tamen frequenter homines loqui audimus.

8. Nostra cognitio neque est vna, neque potest simul exerceri; at Dei scientia est & simplex, & vna, vno quippe & simplicissimo intelligendi actu & seipsum, & cetera omnia cognoscit.

9. Quia creaturæ cognitio est aduentitia, & homini accidit; Dei autem cognitio, est ipsa substantia Dei, immò Deus ipse; cui non aduenit scientia, sed semper adfuit, & est ipsa entitas Dei. Vnum ergo in Deo est esse, & scire: in homine aliud est esse, aliud, est scire.

10. Cognitio Dei est idea, & causa omnium rerum quæ fiunt; estque insuper quasi fons lucis, & lux immensa, quæ se ipsam ad Angelos & homines, & omnia animalia diffundit, facitque cognosci & cognoscere omnia, quæ aut cognoscunt, aut cognoscuntur. Hominis scientia est quædam tantum stilla istius lucis, aut scintilla. Itaque quod stilla est ad Oceanum, & scintilla ad immensum ignem comparata, hoc est nostra scientia, si cum infinità Dei sapientia conferatur.

An non igitur plus quàm noctuæ, immò talpæ sumus, si nos adhuc cum Aquilina illa acie; aut tenebræ, si cum illo fulgentissimo sole comparamus? Et miramur, immò indignamur, si quarundam rerum, quæ in orbe terrarum diuino nutu fiunt, causas non perspicimus? iamque, in Iudicijs suis ac Mundi gubernatione, Deum errare, & nos melius facturos, si penes nos esset gubernatio, arbitramur? O quantum, non Deus, sed nos ipsi, sic iudicando erramus! Nunquam id facturi, si aut nostræ mentis exiguitatem, aut diuinæ sapientiæ immensos profundosque thesauros agnosceremus. Qualem enim sibi, obsecro, Deum imaginatur, qui putat eum, in Mundo gubernando, hallucinari? nempe homine ipso, vt qui eum censere possit, inferiorem. Ergo Deum non

C

putat

XII.

XIII.

XIV.

XV.